

SKUPINA DRŽAVNIH SVETNIKOV
(prvopodpisani Alojz Kovšca)

Ljubljana, 29. 5. 2017

Gospod
Mitja Bervar, mag. manag.
predsednik
Državnega sveta Republike Slovenije

DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE	
Prejeto:	29-05-2017
Šifra:	543-03/17-2/
Povezava:	
EPA:	1829-VII
EU:	
Sign. zn.:	
Kratice:	

PREDLOG ODLOŽILNEGA VETA

Podpisani državni svetniki na podlagi 75. a člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) vlagamo predlog odločilnega veta na:

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o omejevanju porabe alkohola (ZOPA-A), EPA 1829-VII.

Zakon je Državni zbor Republike Slovenije sprejel na 30. redni seji, dne 24. 5. 2017.

Podpisi državnih svetnikov so priloženi.

OBRAZLOŽITEV PREDLOGA ODLOŽILNEGA VETA:

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o omejevanju porabe alkohola (ZOPA-A), EPA 1829-VII, je v zakonodajno proceduro vložila skupina poslank in poslancev, s prvopodpisanim Janijem Möderndorferjem. Državni zbor je zakon sprejel na 30. redni seji 24. 5. 2017. Osnovni namen zakona je, kot navaja predlagatelj v uvodu k predlogu zakona, zagotoviti dodatna finančna sredstva za opravljanje poslanstva športnih organizacij ter s podeljevanjem dovoljenj regulirati možnost točenja pijač z omejeno vsebnostjo alkohola na vseh javnih prireditvah.

Tekom zakonodajnega postopka sta predlogu zakona nasprotovala tako Vlada Republike Slovenije kot pristojna Komisija Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide. Prav tako je bil Državni svet pred in po sprejemu novele zakona seznanjen s številnim pripombami zainteresirane javnosti, z različnih področij (gostinstva in turizma, lokalnih skupnosti, nevladnih organizacij ...).

Državni svet ugotavlja, da se z novelo zakona širi obstoječe omejitve v zvezi s točenjem alkohola na športnih prireditvah na vse javne prireditve v državi. V skladu s prvim odstavkom 4. člena Zakona o javnih zbiranjih (Uradni list RS, št. 64/11 – uradno prečiščeno besedilo) je javna prireditev »vsako organizirano zbiranje oseb zaradi izvajanja kulturne, športne, zabavne, izobraževalne, verske ali druge aktivnosti tako, da je udeležba brezpogojno ali pod določenimi pogoji dovoljena vsakomur«. Gre torej za precej široko definicijo, ki zajema zelo pester nabor različnih prireditev (veselice, kulturne prireditve, koncerti, dogodki z živo glasbo, aktivnosti na področju turizma, vse prireditve na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, vse prireditve v mestnih in vaških jedrih (npr. Metliška Vigred, Festival Lent, Koprška noč, Ljubljanska vinska pot), vsa silvestrovanja ...).

Državni svet ugotavlja, da bo sprejeta novela zakona v sistem organiziranja javnih prireditev vnesla dodatne administrativne ovire in nepotrebne stroške, izvajanje nekaterih zgoraj navedenih prireditev pa lahko celo popolnoma onemogoči. Novela zakona namreč za prodajo oziroma ponudbo alkoholnih pijač na javnih prireditvah pogojuje s pridobitvijo posebnega neprenosljivega dovoljenja, ki ga izda upravna enota (12.b člen), tako za športne kot tudi nešportne prireditve.

Za dovoljenje v skladu z zakonom zaprosi organizator javne prireditve ali, na podlagi pogodbe z organizatorjem, druga pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki so registrirani za opravljanje gostinske dejavnosti, v kolikor sam organizator za to ni registriran. Pri tem organizator opozarja, da je omenjena ureditev morda ustrezna v primeru organizacije koncertov ali športnih prireditev v dvorani, medtem ko za nekatere druge prireditve predstavlja nepremostljive ovire (npr. sejemske prireditve, zlasti vinske sejme, ki jih bo praktično nemogoče izvesti).

Zakon v 12.c členu predvideva izdajo dovoljenja za obdobje 12 mesecev, kar bo za organizatorje pomenilo vsakoletne dodatne stroške, kljub temu da obstoječa zakonodaja že omogoča ustrezen nadzor in je v nekaterih delih celo strožja od zakonodaje sosednjih držav (npr. omejitev glede točenja žganih alkoholnih pijač do 10. ure dopoldan).

Zakon imetniku dovoljenja dodatno nalaga posebno pristojbino, ki bo predstavljala prihodek državnega proračuna (12. č člen), ki se bo prav tako razporejal po prosti presoji (ne nujno, da zgolj za izvajanje preventivnih in ostalih programov, ki jih veljavni zakon v okviru 4. člena predvideva na tem področju). Pri tem v zakonu ni določena niti okvirna ali vsaj maksimalna možna višina pristojbine, saj zakon v celoti prepušča določitev njene višine ministru, pristojnemu za zdravje, glede na število udeležencev javne prireditve. Višino pristojbine se bo torej lahko prosto prilagajalo potrebam državnega proračuna, kar je nesprejemljivo. Prav tako gre za neke vrste dodatno obdavčitev, saj kupci alkohola že tako ali tako skozi trošarino za prodajo alkohola dodatno polnijo državni proračun.

Navedeno zakonsko rešitev Državni svet razume kot uvajanje nove dajatve na prireditve. Strošek te nove dajatve (prikrit s skrbjo za zdravje) si bodo razdelili vsi obiskovalci prireditve, kjer se bodo točile alkoholne pijače, ne glede na to, ali bodo alkohol konzumirali ali ne. Takšna rešitev dodatno (birokratsko, vsebinsko, stroškovno) otežuje organizacijo javnih prireditev v Sloveniji, ki želi biti pomembna in prepoznavna turistična destinacija.

Državni svet prav tako opozarja na pomembne razlike med javnimi prireditvami glede porabe alkoholnih pijač. Glede na to, da so npr. sejmi javne prireditve z veliko obiska, poraba pijač z vsebnostjo alkohola na obiskovalca pa zdaleč ni primerljiva s porabo alkoholnih pijač na obiskovalca npr. na športni prireditvi ali na koncertu, bo zelo verjetno višina pristojbine, določena glede na najvišje število udeležencev javne prireditve, povzročila situacijo, da na določenih prireditvah ne bo več možno popiti kozarca vina/piva, ker bo pristojbina preprosto previsoka in ne bo interesa, da bi jo kdorkoli plačal.

Zakon v 12.d členu predvideva tudi možnost odvzema dovoljenja organizatorju javne prireditve za tri ali šest mesecev, v odvisnosti od kršitve. Gre za rešitev, ki po mnenju Državnega sveta ni bila dobro premišljena. Prav tako opozarja, da so obveznosti organizatorja javne prireditve že določene z drugo veljavno zakonodajo, saj mora organizator že sedaj zagotoviti posebno dovoljenje upravne enote ali prijavo policiji v primeru organizacije javne prireditve. V veljavni zakonodaji so prav tako določene nekatere izjeme, ki pa jih novela zakona ne vsebuje. Tako se na primer postavlja vprašanje, če bo moral gostinec, ki javno oglašuje ali ki ima živo glasbo po novem predlogu tudi v lastnih prostorih pridobiti dovoljenje za prodajo alkoholnih pijač na javni prireditvi. Predlog zakona namreč ne navaja nobenih izjem.

Poleg že omenjenih administrativnih ovir in dodatnih stroškov, bo nova ureditev pomembno vplivala na izvajanje različnih dejavnosti po načelu proste gospodarske pobude in s tem vplivala na pomemben segment gospodarske aktivnosti v državi. Ekskluzivno podeljevanje dovoljenj za prodajo alkoholnih pijač organizatorjem športnih prireditev namreč predstavlja nelojalno konkurenco gostincem (nekaterim društvom zaradi davčne zakonodaje pri izdaji računov pod določenimi pogoji ni treba uporabljati davčnih blagajn) in diskriminatorno obravnavo. Če že, bi moral zakon omogočiti prodajo določenih vrst alkohola na športnih javnih prireditvah vsem, ki so registrirani za opravljanje gostinske dejavnosti, in ne zgolj organizatorju dogodka.

Na to, da gre pri določitvi temeljnega pravila, po katerem se prodaja oziroma ponudba alkoholnih pijač na javnih prireditvah dovoljuje samo organizatorjem teh

prireditvev, za prekomeren ukrep z vidika omejevanja gospodarske pobude in enake obravnave, je opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora v svojem mnenju k predlogu zakona. Navedla je, da bi takšna rešitev vplivala na obstoječi način zagotavljanja gostinske ponudbe na javnih prireditvah in na že vzpostavljena poslovna razmerja med poslovnimi subjekti, zato je menila, da bi jo bilo treba, upoštevaje razloge javne koristi, omenjeno rešitev ponovno skrbno pretehtati in v skladu s testom sorazmernosti tudi dodatno utemeljiti. Tega ne predlagatelj ne zakonodajalec v nadaljevanju zakonodajnega postopka nista upoštevala.

Državni svet opozarja, da sprejeta zakonska novela, v nasprotju z osnovnim namenom veljavnega zakona, povečuje dostopnost in porabo alkohola ter olajšuje oglaševanje blagovnih znamk do 15 volumenskih odstotkov alkohola. Pri tem Državni svet opozarja na širino problema prevelike porabe alkohola v Sloveniji ter njegovega vpliva na zdravstveno stanje mnogih prebivalcev in prebivalcev ter posledično na zdravstveno blagajno. Sprejete zakonske rešitve tega problema nikakor ne bodo razrešile. Zgodovina različnih modelov omejevanja porabe alkohola kaže, da tega problema zgolj z birokratskimi prepovedmi ni mogoče odpraviti. Bodo pa takšne rešitve povzročile številne, že prej navedene probleme, ki bodo posledično negativno vplivali na številna druga področja.

Državni svet meni, da bi pri oblikovanju ciljev zakona morali skrbno preveriti koristi in stroške ter posledice predlaganega ukrepa (omejitev porabe alkohola na vseh javnih prireditvah in plačilo pristojbine) na vsa tista področja družbenega življenja, kjer se vpliv tega ukrepa odraža. Sprejete spremembe in dopolnitev Zakona o omejevanju porabe alkohola lahko povzročijo izjemne težave in posledice za vse tiste, ki resno in zavzeto oblikujejo kulturno, športno, družabno življenje prebivalcev in prebivalcev Slovenije in vedno številnejših turistov, ki obiskujejo javne prireditve.

Državni svet zato poziva k ponovnemu razmisleku o sprejetih spremembah in dopolnitvah zakonodaje, ki glede na pritožbe raznolikih segmentov družbe niso ustrezne, saj sledijo parcialnim interesom, niso dovolj dorečene, so v nasprotju z osnovnimi cilji veljavnega zakona ter bodo močno negativno vplivale na različne segmente družbe.

* * *

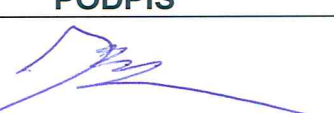

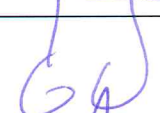

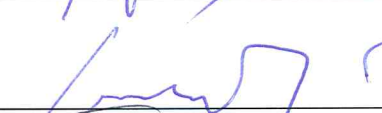

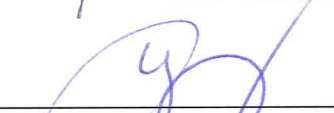

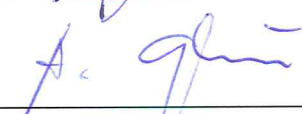
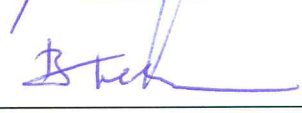
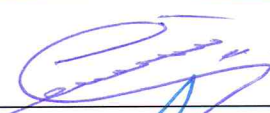

Predlagamo, da Državni svet sprejme naslednji predlog zahteve:

Državni svet Republike Slovenije je na ... izredni seji, ob obravnavi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o omejevanju porabe alkohola (ZOPA-A), EPA 1829-VII ki ga je Državni zbor sprejel na 30. redni seji 24. 5, 2017, sprejel

ZAHTEVO,

da Državni zbor ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o omejevanju porabe alkohola (ZOPA-A), EPA 1829-VII.

PODPISI DRŽAVNIH SVETNIKOV

ZAP.ŠT.	IME IN PRIIMEK	PODPIS
1.	Alojz Kovšca	
2.	JANVIT GOLOB	
3.	Bojan KONTIČ	
4.	UROŠ BLEŽAN	
5.	Miro Kozelj	
6.	JERNEJ VERBIČ	
7.	Franc Golob	
8.	Rudi MATJASIČ	
9.	DUSAN STRNAD	
10.	ALOJZ GLAVAČ	
11.	BOJAN KOKER	
12.	Matjaž Švaper	
13.	Jozë Sliušek	
14.	Samir Khalil	
15.		